

és a szakmányban gyártott kivégzettek nem hullák, de féktelen-
aktivitású halottak, föluszulva ők regnálnak itt, noha
üres töltényhüvely a test, a kétharmada víz **ÉS AZ ÚRNAK
LELKE NEM TÁPLÁLJA VALA A VIZEKET**: reciprok *Genezis*,
az ősködbe hullanék vissza, ábrándos, szűz kezdetekig, mert
NEM LÓN VILAGOSSÁG, csak a lelógó villanykörte kopottas
fénybojtja dereng, csak árnyékuk cafrangtalan, örök feltámadása
a cellafalon s kivert szemük helyén a rozsdáálló nikkell-
kérdőjelek engem vakítanak, világtalant, ki homlokom
szennyes-nyákos gyónadékaival síkosítom a port s rángok tova,
közundorodás totemférgé, és mindig a tethelyre vissza,
a parcellákhoz, amiket a hátukból hasítottam, legyen
hová elvermelniük kényszertelelésre a mérlegképes
Juszticiát —;

ködből ködbe visz a temetőút, mezsgyekaróként
merednek föl a tilalmas kopjafák s véget ér a tartomány,
hol kőkleri göggel adatott elő a sátán hepeningje:
én, hibbanthitű bűvész-kisinas, ki betanított sarlatánná
iparkodtam föl magam, lovagolva parázna mód a páncélos
fenevadon, elkövettem a kártékony üdvözítést: ama
szent vaspálcát puskavesszővé silányítottam s vöröscsillaggá
a hegyébe forrt hajnalcsillagot, és bő vérben megjárattam
e könnyelmű papírforgót, s az gépfegyver-kelepeléssel forgott
súlyosan tovább, kedvemre hajtották dögszagú sóhajok,
s betyáros kunszt volt nagyon, nagyon betyáros volt, ahogy nyílt színen
fasírt-masszává elkevertem a láncotalpak közt megdarált nemzetet,
VEGYÉTEK ÉS EGYÉTEK, s önmagával föléttettem önmagát.

Ködből ködbe visz a temetőút s elnyel, mint a kérdőjelek tengeröble.

TORNAI JÓZSEF

Isten viharában

„De nekünk megadatott, ti költők,
hogy födetlen fővel álljunk isten
viharában.”

(Hölderlin)

Micsoda évek törnek ránk, micsoda évek!
Fölfakasztjuk a véres tályogokat,
de újak és újak duzzadnak helyettük.
A kapukba gyilkosok fekszenek
az éhezők közé, hogy megtévesszék
az angyalt, ki a remények szőrcsuhájában
érkezik. Kihásítjuk egymáson a ruhát:

*megvizsgáljuk a másik bőrén
a törzsi jelet. Mártírok kopjafájára
köpi nikotinos nyálát az áruló; a hősök
márványtábláját csupasz féreg-csapat
feszíti le a falakról. Jelszavak
zárják más és más ketrecekbe a barátokat.
Ezer napig pörzsöl a forgó, tűzfröcsögő nap
és egy napig se gőzölög repecskes szántókon
az eső. Ó fák és nők, kik hiába
hoztok gyümölcsöt: itt még
bűnhődniük kell a bünteleneknek!*

*Micsoda évek nyelnek el, micsoda évek!
Hány hajnalt hallgatózunk végig,
hány éjszakát, mert gyerekeink
zaj-buborékos mocsarakban táncoltatják a lelkiüket
és nem tudjuk, hazatántorognak-e valaha.
Megsebeznek az egymás kezébe-lábába
akaszkodó rühes gondolatok.
Mi lesz földünkön karácsonyra, újesztendőre: nem
emberfejek világítanak majd
Jézus fenyőfáján és a szilveszteri
pezsgősüvegből nem nyújthatja ki
sátán-nyelvét az édenkerti hízelkedés és gyűlölet?*

*Micsoda évek döfnek belénk, micsoda skorpió-évek!
Rágalom-vermek és ártatlanoknak
kipöckölt patkány-csapdák a lépcsőfordulókon,
turjános füzesek alatt. Az emberek nem merik
segítségül hívni álmaikat, mert rozsdás
nyomokat hagy a szívükön minden utópia,
és akinek koponyája belül rózsás volt,
kívül ótvaros seb és heg lesz,
mire megérkezünk az idők Amazonasz-torkolatához,
ahol nagy halak vetik föl magukat,
szájukban az élet iszapból fölhozott aranykulcsával.*

*De nektek megadatott, ti költők,
hogy kimondjátok ezt az önmaga mérgeitől
öklendező világot. Nektek megadatott,
hogy egyetlen hívő szó pálmaágával integessetek
új égboltok csillag-pázmái felé.*

Ima meg-nem-született gyerekeimért a legégetőbb nyár közepén

Bocsássatok meg nekem, kis lelkek,
kik a húsba már horgonyt dobtatok
a méh áttetsző ernyője alatt,
fölvillantatok, napkeltére-kész lélegzés-szirmok,
isten titkosírás-jegyei, —
bocsássatok meg, hogy anyátok hiába sírt:
elálltam utatok, nem pillantottátok
meg a földi szelíd vagy érdes fényeket soha,
nem szívátok ezüst-buborékos levegőjét
soha; lüktetésetek elakadt, mielőtt kétségbeesetten
először ordíthattatok volna, meggyilkoltjaim;
eszembejuttok most az aranyat permetelő sugárzásban,
egyedül megyek a folyó felé,
velem úszhatnátok a szárcsás partok közt
mindannyian: nagy és kicsi lányok és fiúk,
vérem jelzőbólyái a semmi és a halál
hullámtörésein. S hány anya volná
veletek boldog, sőt, boldogtalan!
Bocsássatok meg nekem fátyol-lényecskék,
kiknek mosolyát csak megálmodni tudom,
bocsássatok meg, hiszen úgy fájtok, hiszen
most már tudom, milyen sűrű bűn volt a halálotok,
de olyan elátkozott faj vagyunk mi,
amint a Jó és a Rossz előtti kígyótojást
kitörjük, hogy talán jobb itt nem
perzselődnötök éhség, csalódás, szerelem,
céltalanság kiszáradó folyómedrében;
gondoljatok most ti is erre, ártatlan kis mécszek;
csak a szépség, a nap asszonyi szépsége,
ahogy a lombokra és a síkságra mosolyog: lelkünk
legmélyéig csak ez tölt meg. Az isten
mindig arca elé húzza esőfelhőit,
jobban láthatjátok, míg ki se lép belőletek.
És mégis: mikor ma
a nyár búbosbanka-csőrrel szikráztatni
kezdte ablakomat, titeket kerestelek,
titeket, szerelmeseim ajándékát:
nem azért szerettük mi egymást, hogy
ti ne lehessetek. Jaj, Évák és
Margitok, Ildikók és Klárák magzatai,
hova száműztünk mi titeket? A születés
alatti utakon merre tántorogtok,
árny-koponyátokban milyen titkokat
nevelgettek, amiket én csak rettegve
ízlelhetek? Nem tudjuk ésszel soha eldönteni,

jobb-e meghalni, mint megszületni,
ezek az Óskapuk előttünk zárva
állnak. Csak sírni tudok és lehajtott
fejjel gondolni testem és lelkem útvesztőire,
melyekben a vágy és lemondás
egy csomóra van kötve. Mert hogy mit jelent
egyszerre akarni és elpusztítani valakit,
ki mégis ott vérzik valahol ugyanabban
az időben és időtlenségben, melyben az élők,
csak én tudhatom, mikor most a gyászoló
fájdalomtól a lét és a nemlét közötti
éjszakában meggörnyedek. És szavam, a sötét
meghasonlás szava, ha eljut
hozzátok a halál kristályrácsain át,
hozzátok, akik ott vagytok eszméletem határain túl,
érezem, mert lehúz súlytalanságotok,
fényszerűségetek terhe, — legyen most
messzi simogatás, százszor elsuttogott
áldás egy apától, ki maga is csak olyan
földeregő arc a mulandóság töredezett
üvegén, mint ti, gyönyörben szárnyat-bontó,
de soha-soha föl nem szálló gyermekeim.

Az Apokalipszis lovasa

Ej, téged még érdekelnek
országok, ügyek, történelmek,
szemfényvesztő fölvilanások, melyekkel emberi árnyak
sorai között az Apokalipszis lovasa vágat

át olyan hirtelen, hogy többnyire senki se érti,
mitől férfi a nő és asszony a férfi?

Minek kellett ideszakadnunk a földre?
Én is csak állok itt szűkölve,
behúzott nyakkal, mert tudom, nincs föloldás:
minden nap gyilkolás, bűn, vakhit, Balázs pajtás!